
Vzpomínka na doc. MUDr. Lubomíra Syrůčka, CSc. (31. 12. 1920–10. 1. 2002)

V lednu 2012 uplynulo 10 let od odchodu vynikajícího odborníka v oboru mikrobiologie a epidemiologie a vzácného člověka, doc. MUDr. Lubomíra Syrůčka, CSc. Odešel jeden z posledních velkých romantiků typu Arrowsmithe S. Lewise a hrdinů románů Paul de Kruifa z mikrobiologického a epidemiologického světa. V jeho osobě se dokonale prolínaly hluboké znalosti obou oborů, které s velkým přehledem a entusiasmem uplatňoval v praxi a předával při postgraduální výchově celé řadě svých žáků.

Jeho předností bylo hluboké humanitní vzdělání, které získal díky svému otci, dokonalá znalost několika světových jazyků, kterou si měl možnost prověřovat v praxi již během gymnaziálních studií pobytem v různých evropských zemích.

Po studiu medicíny se rozhodl pro práci ve Státním zdravotním ústavu pod vedením docenta a pozdějšího profesora MUDr. Karla Rašky. Ten v něm brzy rozpoznal talentovaného a pro obor mikrobiologie/epidemiologie nadšeného žáka a dával mu řadu možností své vlohy a nadšení uplatňovat. Společně podnikli i několik delších zahraničních cest – např. při studiu přírodních ohnisek moru a organizaci protimorové služby v bývalém Sovětském svazu (v té době cizincům zcela nepřístupné), při studiu cholery v Indii, při památné první cestě českých lékařů pod vedením tehdejšího ministra zdravotnictví J. Plojgara do Vietnamu. L. Syrůček posléze získal i roční studijní stipendium v USA, kde se setkal s vyspělou laboratorní praxí a technologií. Při dlouhodobé stáži v Londýně studoval organizaci Public Health, Laboratory Service a z bakteriologické a rickettsiologické problematiky se přesunul na oblast virologickou, zejména chřipkových a nechřipkových respiračních virů. V této oblasti pak pracoval jako expert WHO. Vykonal řadu dalších cest na renomovaná zahraniční pracoviště, na

některých z nich přednášel a vždy se prezentoval jako vzdělaný, kultivovaný odborník, reprezentující svou vlast, kterou hluboce miloval (dědictví otce).

V 80. letech minulého století zachytil jako jeden z prvních v ČR nástup nového neznámého infekčního onemocnění, později označeného jako AIDS. Správně rozpoznal nebezpečí, které hrozilo příjemcům krve a krevních derivátů a jeho posledním heroickým činem bylo prosazení oficiálního ustavení Národní referenční laboratoře pro AIDS (prosinec 1985) a spolu s transfuzology povinného masového testování krevních dárců dovozovými EIA testy na přítomnost HIV protilátek (v té době označované jako HTLV III) v transfuzní službě v r. 1987.

V r. 1987 odešel doc. MUDr. L. Syrůček do výslužby, ale velmi pečlivě sledoval až do své smrti v r. 2002 veškeré domácí i mezinárodní dění na poli mikrobiologie a epidemiologie (stejně jako dění sociální, politické a mezinárodní) a byl vždy připraven k radě a pomoci celé naší odborné obci. Přes částečnou imobilizaci po prodělaném iktu byl neobyčejně duševně svěží a jak říkal, nohy mu sice nesloužily, ale hlava zůstala zachována.

V této krátké vzpomínce se nepodařilo zachytit všechny aspekty tak košaté osobnosti, jakou nesporně doc. Syrůček byl. My všichni, jeho spolupracovníci a žáci, jsme ho znali z různých perspektiv a jistě na něj nikdy nezapomeneme. Čest jeho památce.

Do redakce došlo 2. 2. 2012.

Marie Brůčková

Se souhlasem autorky i šéfredaktorů bude současně uveřejněno i v časopise Zprávy Centra epidemiologie a mikrobiologie.